

Posudek oponenta rigorózní práce

Vysoká škola:	Univerzita Karlova v Praze
Fakulta:	Právnická fakulta
Katedra:	Katedra mezinárodního práva veřejného
Obor:	Mezinárodní právo veřejné
Rig.práci předložil:	Mgr. Tereza Ouzká
Téma rigorózní práce:	Úloha generálního tajemníka v Organizaci spojených národů
Konzultant rigorózní práce:	doc. JUDr. PhDr. Veronika Bílková, E.MA, PhD.
Oponent:	JUDr. Martin Faix, PhD., MJI

Výběr tematiky práce a její aktuálnost a novost

Autorka předkládá rigorózní práci s názvem „*Úloha generálního tajemníka v Organizaci spojených národů*“. Výběr problematiky lze hodnotit jako průměrný. Na jedné straně se nejedná o problematiku, která by byla nová, tj. která by se v současnosti „objevila“ a výrazně rezonovala v diskusích vedených jak v doktríně, tak praxi mezinárodního práva. Rovněž autorka při jeho zpracování nezvolila žádný novátorský přístup – naopak, již název práce do určité míry evokuje zaměření práce na mimoprávní aspekty, a především deskriptivnost práce. Na straně druhé ho ale také nelze označit za neaktuální, a to zejména v kontextu snah o reformu systému Organizace spojených národů. Nelze opomenout fakt, že Sekretariát je jedním z hlavních orgánů OSN.

Formální stránka práce

Po formální stránce je práce rovněž na dobré úrovni. Její rozsah je dostatečný (celkově 158 stran, z toho 132 stran vlastního textu), autorka opatřila práci rozsáhlým poznámkovým aparátem. Výběr odborné literatury a dalších zdrojů odpovídá zvolenému tématu i nárokům kladeným na tento druh prací. Práce je psána čtivě, autorka používá odborný jazyk.

Navzdory výše uvedenému mám určité výhrady: na některých místech autorka neuvádí zdroj informací navzdory tomu, že zjevně se nejedná o výsledek vlastních úvah, resp. vlastního výzkumu (str. 18: „Málokdo si v dnešní době uvědomuje...“, str. 21: „Dobové záznamy..“). Forma některých poznámek pod čarou je zjevně nesprávná (např. pozn.pod čarou 26, 27, 516, 517), jako problematické se jeví v poznámkách pod čarou také používání interpunkčních znamének. Terminologicky autorka používá některá spojení, které se nejeví jako správné, resp. autorka by jejich užívání měla minimálně vysvětlit („mezinárodní civilní správa“ jako

synonymum pro systém SN, např. v názvu kapitoly 1.1, dále na str. 33). Rovněž není dle mého úplně vhodné používat termínu „tajemnický úřad“. Autorka tím Sekretariát personifikuje, tj. zužuje na osobu gen.tajemníka a nelze následně úplně rozlišit, jestli autorka myslí Sekretariát jako takový, nebo skutečně jen tým spolupracovníků gen.tajemníka (srov. str. 15).

Obsahová stránka práce

Z obsahového hlediska si autorka vytýčila cíl „*zhodnocení úlohy generálního tajemníka v rámci Organizace spojených národů a jak byly pravomoci generálního tajemníka proměňovány postupem času*“ (str. 1, str. 130). Na dosažení tohoto cíle autorka pracovala systematicky. V úvodu vymezila základní východiska, osvětlila motivaci pro zpracování práce a postup, jakým chce na nastolené otázky hledat odpověď. Následně zvolila strukturu práce, která je pro dosažení tohoto cíle vhodná a účelná.

Jádro práce tvoří čtyři meritorní kapitoly. První kapitola je věnována popisu vzniku a proměn úřadu generálního tajemníka v historické perspektivě, a to jak obecně (v kontextu vzniku Společnosti národů a následně OSN), tak konkrétně popisem působení jednotlivých generálních tajemníků. Druhá kapitola je věnována postavení („pravomocem“) generálního tajemníka v institucionálním rámci OSN, především ale ve smyslu vztahu k ostatním hlavním orgánům OSN. Zde by z mého pohledu bylo bývalo účelné a vhodné zařazení obecnější charakteristiky funkce generálního tajemníka jako představitele administrativního orgánu OSN jako mezinárodní organizace a pojmout tak kapitolu (i když tento aspekt mohl být dopracován/zařazen takév kapitole první) více z pohledu práva mezinárodních organizací (např. do jaké míry jsou pravomoci a postavení generálního tajemníka v institucionální infrastruktuře „typické“ ve srovnání s jinými mezinárodními organizacemi). Třetí kapitola je věnována specifickému aspektu agendy generálního tajemníka, totiž reformě OSN (i když mu explicitně tato problematika Chartou svěřena není). Ve čtvrté kapitole, kterou autorka souhrnně trochu nepřesně s ohledem na obsah kapitoly nazvala „Implementace agendy generálního tajemníka“, jsou představeny jednotlivé oblasti činností generálního tajemníka, resp. jeho „politický a mediální obraz“ (kap. 4.5). Tato kapitola se ale obsahově částečně přelíná s kapitolami předešlými, např. v kontextu rozvojové agendy. V závěru práce sa autorka vrací k výchozí hypotéze, shrnuje základní poznatky výzkumu, poukazuje na limity a úskalí práce generálního tajemníka, což dokládá zajímavým citátem o „nejněmožnější práci“ na světě.

Z obsahu práce je zřejmé, že se autorka v problematice velice dobře orientuje. Z předloženého elaborátu je viditelná také její angažovanost, se kterou ke zpracování diplomové práce přistupovala. Na druhé straně ale práci lze po obsahové stránce vytknout přílišnou popisnost (i když popisnost je dána již volbou tématu), a také například zařazování z mého pohledu zbytečných informací/pasáží, které pro zpracovávané téma mají skutečně pouze marginální relevanci (jaký význam má analýza otázky „viny za druhou světovou válku“? str. 13). Zařazení takových „exkurzů“ je nejen zbytečné (s ohledem na použitelnost pro zpracovávanou problematiku), ale autorka se v jejich rámci dopouští zkratkovité a selektivní argumentace a zjednodušení, co nesevřdí v prospěch kvality a odbornosti práce.

Závěr

Celkově lze předložený elaborát hodnotit jako zdařilý, a to jak po formální, tak po obsahové stránce. Práce sice trpí některými nedostatky, ale celkově působí přesvědčivě. Autorka prokázala schopnost zpracovat vybrané téma, přičemž nutno ocenit zejména její zjevnou angažovanost a svědmitost v přístupu ke zpracování. Lze tak konstatovat, že autorka předložila elaborát dosahující úrovně a splňující požadavky kladené na tento druh prací na Právnické fakultě Univerzity Karlovy.

Z výše uvedených důvodů rigorózní práci Mgr. Terezy Ouzké „*Úloha generálního tajemníka v Organizaci spojených národů*“ **doporučuji** k ústní obhajobě. Během obhajoby se autorka vyjádří k otázkám a výtkám uvedeným v posudku

V Praze dne 07.09.2014

JUDr. Martin Faix, Ph.D., MJI